

Srbija je među najzagađenijim zemljama u Evropi i u narednih 10 do 15 godina potrebno je da u zaštitu životne sredine i komunalnu infrastrukturu uloži oko 8,5 milijardi evra iz budžeta, rekao je 26. juna predsednik Fiskalnog saveta Pavle Petrović. On je rekao da je pravi trenutak da se iz državne kase počne investirati u zaštitu okoline i komunalnu infrastrukturu jer je budžet uravnotežen.

“U državnoj kasi će se naći višak novca jer su smanjenji troškovi za kamate i po osnovu garancija, a privredni oporavak obezbeđuje veće prihode, pa je iz budžeta moguće godišnje za zaštitu okoline izdvojiti oko 1% bruto domaćeg proizvoda ili 350 do 400 miliona evra,” rekao je Petrović na konferenciji za medije.

Procena Fiskalnog saveta je da je za rešavanje prioriternih problema u zaštiti životne sredine i komunalne infrastrukture godišnje potrebno izdvojiti oko 500 miliona evra, a razliku od oko 100 miliona trebalo bi da obezbede lokalne samouprave, javna i državna preduzeća.

“Elektroprivreda Srbije će u narednih desetak godina morati da u zaštitu životne sredine uloži oko milijardu evra”, rekao je Petrović.

On je istakao da su te investicije neodložne, a da na njih obavezuje i poglavlje 27 o životnoj sredini u procesu pridruženja Srbije EU.

Ako Srbija novac iz budžeta potroši na populističke mere rizikovaće, prema njegovim rečima, da EU plati penale za zagađenje životne sredine.

Ulaganje od 500 miliona evra godišnje u životnu sredinu ravno je subvencijama u poljoprivredu, ali je nužno jer je, kako je rekao Petrović, Srbija do sada investirala svega 0,7% BDP, a zemlje centralne i istočne Evrope oko 2%.

“Vlada Srbije je jednom propustila priliku, 2006. godine, da reši ogromne probleme u zaštiti okoline, a imala je novca u budžetu i prodala Mobtel od čega je prihodovala 1,54 milijarde evra”, rekao je Petrović.

Dodao je da bi trebalo izbeći sličnu grešku jer su problemi postali veći, a njihovo rešavanje skuplje.

Petrović je rekao da je stanje svih oblasti životne sredine kritično, voda za piće je lošeg kvaliteta, kanalizaciona mreža nerazvijena, a komunalne vode se izlivaju u reke, otpad se ne prerađuje već odlaže na nesantitarne deponije, a trećina građana udiše zagađen vazduh.

Procene Fiskalnog saveta su, kako je rekao, da godišnje zbog zagađenja vazduha pre vremena umre oko 10.000 ljudi.

Ako se propusti povoljan trenutak i u budžetu za 2019. ne planira ulaganje u životnu sredinu, nužna ulaganja u budućnosti bi, prema rečima Petrovića, mogla da zahtevaju veće žrtve, kao što su zamrzavanje plata i penzija i povećanje poreza.

“Najveći problemi su u sektoru voda jer se prečisti samo 10% komunalnih otpadnih voda, a Beograd i Novi Sad ih direktno ispuštaju u Dunav i Savu”, rekao je on.

Zemlje CIE prečišćavaju otpadne vode u proseku oko 70%, a grad Budimpešta čak 95%.

Uređenje sektora voda je najskuplje i koštaće, prema procenama Fiskalnog saveta, oko šest milijardi evra, jer u kanalizacionu mrežu treba uložiti 2,5 milijardi, u postrojenja za prečišćavanje komunalnih voda 1,3 milijarde evra, a za unapređenje vodosnabdevanja 1,5 milijardi evra.

U Srbiji je, prema rečima Petrovića, u sektor prerade otpada potrebno uložiti oko 1,5 milijardi evra jer se sada 70% odlaže na nesanitarne deponije.

“Za uklanjanje istorijskog otpada preduzeća Zorka, Viskoza, Azotare i drugih i uklanjanja divljih deponija potrebno je oko 300 miliona evra, a za sanaciju rudarskog otpada oko 200 miliona evra”, rekao je Petrović.

U zaštitu vazduha, prema proceni Fiskalnog saveta, potrebno je uložiti 2,3 milijarde evra, samo EPS mora da udvostruči ulaganja i za deset godina za te namene izdvoji oko 650 miliona evra.

Za izgradnju čistijeg sistema daljinskog grejanja neophodno je 550 miliona evra, a za modernizaciju voznog parka Gradskog saobraćajnog preduzeća “Beograd” neophodno je oko 100 miliona evra.

“Povećanje investicija u zaštitu životne sredine i komunalnu infrastrukturu od 1,3% BDP poguralo bi i privredni rast Srbije za oko 0,5%”, rekao je Petrović.

Član Fiskalnog saveta Vladimir Vučković rekao je da je neophodno doneti strategije za zaštitu životne sredine i povećati ovlašćenja nadležnog ministarstva.

“Novac od taksi za zaštitu životne sredine treba koristiti za taj sektor umesto što se preusmerava za druge potrebe”, rekao je Petrović.

Dodao je da treba osposobiti lokalne samouprave i komunalna preduzeća da investiraju u zaštitu životne sredine i komunalnu infrastrukturu.

Izvor: euractiv.rs